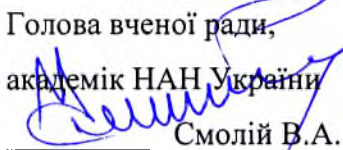

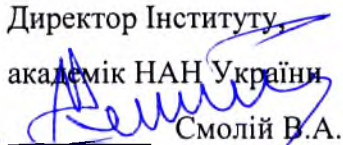
**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Інституту
історії України НАН України
від 25.09.2018 р., протокол № 8

Голова вченої ради,
академік НАН України

Смолій В.А.

Введено в дію наказом
від 29.10.2018 р., № 15/1-од

Директор Інституту,
академік НАН України

Смолій В.А.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОСВІТНЬО-НАУКОВУ ПРОГРАМУ З ПІДГОТОВКИ
ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ В ІНСТИТУТІ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ
НАН УКРАЇНИ**

Київ – 2018

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дане Положення визначає порядок розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітньо-наукових програм та навчальних планів (далі – Положення) на третьому рівні вищої освіти з підготовки докторів філософії в Інституті історії України НАН України (далі – Інститут).

1.2. Положення розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», з урахуванням вимог Законів України «Про освіту», Статуту Інституту, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 року № 347), інших нормативно-правових актів у сфері вищої освіти.

1.3. У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

Здобувач освіти – аспірант або здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою (далі – здобувач).

Індивідуальна освітня траєкторія – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання. Індивідуальна освітня траєкторія може бути реалізована через індивідуальний план навчальної та наукової роботи аспіранта.

Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно провадити професійну та/або подальшу навчальну та наукову діяльність.

Освітній процес – система науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на набуття, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей в осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

Освітня діяльність – діяльність суб'єкта освітньої діяльності, спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній та/або неформальній освіті.

Ступінь – кваліфікація вищої освіти, що, як правило, присвоюється після успішного завершення освітньої програми на певному циклі/рівні вищої освіти.

Національна рамка кваліфікацій – це системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів.

Освітньо-наукова програма (далі – ОНП) – система освітніх компонентів на третьому рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти

осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Навчальний план підготовки доктора філософії (обсягом 30–60 кредитів ЄКТС) – документ, що містить інформацію про перелік та обсяг навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та кількість годин, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю. ОНП та навчальний план підготовки доктора філософії складаються з освітньої та наукової складових.

Структурно-логічна схема підготовки – це наукове і методичне обґрунтування процесу реалізації ОНП підготовки та основа для створення навчального та робочого навчального планів.

Гарант освітньої програми – визначений за наказом керівника закладу вищої освіти відповідальним за реалізацію цієї ОНП.

Проектна (робоча) група – визначена наказом директора група наукових працівників, які відповідальні за започаткування освітньої діяльності за спеціальністю на певному рівні вищої освіти.

Індивідуальний план навчальної та наукової роботи аспіранта/здобувача – документ, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем освітньої програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії та створюється науковою установою у взаємодії із здобувачем освіти. Містить дві складових: індивідуальний навчальний план та індивідуальний план наукової роботи. Індивідуальний навчальний план формується на основі навчального плану і повинен містити перелік дисциплін за вибором здобувача в обсязі, що становить не менш як 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС.

Навантаження аспіранта – час, який необхідний аспіранту для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання.

Заліковий кредит ЄКТС – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин.

Академічна година – це мінімальна облікова одиниця навчального часу. Тривалість – 40 хвилин. Дві академічні години утворюють пару академічних годин («пара»).

Навчальний семестр – складова частина навчального часу здобувача. Тривалість семестру визначається навчальним планом та графіком навчального процесу.

Навчальний курс – завершений період навчання здобувача протягом навчального року. Тривалість перебування здобувача на навчальному курсі включає час навчальних семестрів, підсумкового контролю, канікул. Початок і закінчення навчання здобувача на конкретному курсі оформляються перевідним наказом на підставі атестації здобувачів та рекомендації відділу, до якого прикріплений здобувач за рішенням Вченої ради Інституту.

Навчальний рік триває 12 місяців, розпочинається відповідно до дати зарахування до аспірантури/прикріплення поза аспірантурою і складається з навчальних днів, днів проведення підсумкового контролю, вихідних і святкових днів, канікул.

Мінімальна сумарна тривалість канікул упродовж навчального року становить 8 тижнів.

Програмні компетентності – найбільш важливі компетентності, що визначають специфіку програми та включаються в Профіль програми. Очікується, що програмні компетентності однакових програм в різних університетах є подібними чи порівнюваними між собою.

Програмні результати навчання – те, що здобувач повинен знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення ОНП.

Профіль програми – невід’ємна частина опису програми, створена для представлення в усталеній формі основної інформації про ОНП. Дозволяє точно позиціонувати ОНП серед інших, співвіднести з тематикою наукових досліджень, що полегшує її розуміння всіма основними зацікавленими особами (стейкхолдерами): здобувачами, роботодавцями, дослідниками, викладачами, агенціями забезпечення якості тощо. Визначає предметну область, до якої належить дана ОНП, її освітній рівень та специфічні особливості даної програми, які відрізняють її від інших подібних програм.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті в процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення ОНП або окремих освітніх компонентів.

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОНП – відображення структурно-логічних зв’язків між змістом ОНП (переліком навчальних дисциплін) і запланованими програмними компетентностями.

Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентами ОНП відображенням структурно-логічних зв’язків між змістом ОНП і запланованими програмними результатами.

2. СТРУКТУРА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ

ПРОГРАМИ ТА НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

2.1. Структура ОНП:

- титульний аркуш (відомче підпорядкування закладу, назва закладу, назва ОНП, термін введення);

- передмова (ПБ, посади розробників, тощо).

2.1.1. Профіль ОНП:

1) Загальна інформація:

- ступінь вищої освіти та назва кваліфікації;
- мова/мови навчання і оцінювання;
- обсяг ОНП;
- тип програми;
- повна назва закладу вищої освіти (наукової установи);
- наявність акредитації;
- цикл/рівень програми;
- передумови;
- форма навчання;
- термін дії програми;
- інтернет-адреса постійного розміщення опису ОНП.

2) Мета ОНП.

3) Характеристика ОНП:

- предметна область (галузь знань, спеціальність);
- орієнтація ОНП;
- основний фокус ОНП;
- особливості програми.

4) Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання:

- придатність до працевлаштування;
- подальше навчання.

5) Викладання та оцінювання:

- викладання та навчання;
- оцінювання;

6) Програмні компетентності:

- інтегральна компетентність;
- загальні компетентності (ЗК);
- спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (ФК);
- програмні результати навчання (ПРН).

7) Ресурсне забезпечення реалізації програми:

- особливості кадрового забезпечення;
- особливості характеристики матеріально-технічного забезпечення;
- особливості характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення.

8) Академічна мобільність:

- національна кредитна мобільність;
- міжнародна кредитна мобільність;
- навчання іноземних здобувачів вищої освіти.

2.1.2. Перелік компонент ОНП та їх логічна послідовність:

2.1.2.1. Перелік компонент ОНП.

2.1.2.2. Структурно-логічна схема ОНП.

2.1.3. Наукова складова.

2.1.4. Форма атестації здобувачів вищої освіти.

2.1.5. Забезпечення якості вищої освіти.

2.1.6. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОНП.

2.1.7. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами ОНП.

2.2. Навчальний план ОНП.

На підставі ОНП за кожною спеціальністю в Інституті розробляється **навчальний план**, який містить відомості про галузь знань, спеціальність, освітньо-науковий рівень, кваліфікацію, нормативний термін навчання, графік освітнього процесу, перелік обов'язкових компонентів ОНП (цикл загальної підготовки, цикл професійної підготовки, практичної підготовки) та вибіркового компонентів ОНП (цикл професійної підготовки) (із вказаними кредитами і навчальними годинами, дані про кількість і форми семестрового контролю, загальний бюджет навчального часу за весь нормативний термін навчання та його поділ на аудиторний навчальний час та час, відведений на самостійну роботу, а також поділ бюджету аудиторного навчального часу за окремими формами занять з кожної навчальної дисципліни та за весь термін навчання загалом), форма атестації здобувачів вищої освіти.

Вибіркові компоненти ОНП складають *не менше 25 %* загального обсягу навчального навантаження аспіранта, які включаються до робочого навчального плану підготовки фахівців, залежно від вибору аспірантів та на підставі поданих заяв.

Навчальний план розробляється на весь нормативний термін навчання робочими групами. Розроблений навчальний план розглядається на Вченій раді та затверджується директором Інституту.

Для конкретизації планування навчального процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, який розглядається на засіданні Вченої ради та затверджується директором Інституту.

3. ОБСЯГИ ОНП ТА ТРИВАЛІСТЬ НАВЧАННЯ

Здобуття вищої освіти на третьому рівні передбачає успішне виконання особою відповідної ОНП, що є підставою для присудження відповідного ступеня вищої освіти, а саме: доктор філософії.

Обсяг ОНП підготовки здобувачів вищої освіти складає: 30–60 кредитів ЄКТС.

Обсяг одного кредиту становить 30 годин.

Тривалість навчання за освітніми програмами підготовки складає 4 роки.

4. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, ВІДКРИТТЯ І ЗАКРИТТЯ ОНП

4.1. Розробка ОНП.

Нова ОНП розробляється на основі стандартів освітньої діяльності та стандартів вищої освіти з урахуванням вимог професійних стандартів у відповідній професійній сфері (за наявності останніх) або за відсутності стандартів – на основі Національної рамки кваліфікацій відповідного рівня освіти.

Етапи розроблення нової ОНП:

- формування проєктної групи та призначення гаранта освітньої програми (1 етап);
- аналіз актуальності ОНП та оцінювання достатності наявних ресурсів (2 етап);
- визначення профілю ОНП (3 етап);
- визначення освітнього змісту ОНП та розроблення навчального плану (4 етап);
- розроблення системи оцінювання якості ОНП з метою її удосконалення (5 етап).

Перший етап: формування проєктної групи та призначення гаранта освітньої програми.

Нова ОНП розробляється за ініціативою керівництва Інституту.

Розроблення, моніторинг та перегляд кожної ОНП здійснюється проєктною групою. Проєктна група формується окремо за кожною ОНП.

Склад проєктної групи ОНП затверджується наказом директора Інституту.

З метою узгодження підходів щодо розроблення ОНП рекомендується до складу проєктних груп включати завідувачів відділів.

Очолює проектну групу її керівник – гарант освітньої програми, який має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою до ОНП спеціальністю.

Гарант освітньої програми може бути керівником лише однієї ОНП. Дострокове припинення роботи й призначення нового гаранта ОНП і членів проектної групи здійснюється на підставі наказу директора Інституту.

Другий етап. Аналіз актуальності ОНП та оцінювання достатності наявних ресурсів.

Аналіз актуальності ОНП полягає у встановленні суспільної потреби в ОНП, її потенціалі шляхом консультацій із зацікавленими сторонами (здобувачами вищої освіти, випускниками Інституту, роботодавцями, науковою спільнотою, професіоналами тощо), з'ясуванні виконання основних умов її запровадження.

Проектна група проводить аналіз ринку освітніх послуг і можливості позиціонування на ньому ОНП, аналіз ринку праці, на який орієнтована нова ОНП.

Проектна група, виходячи з прогнозованої структури ОНП, з урахуванням ліцензійних умов, за результатами консультацій з профільними службами Інституту, здійснює попередню загальну оцінку достатності наявних ресурсів (кадрових, фінансових, організаційних тощо) для її реалізації та потреби залучення зовнішніх ресурсів.

Третій етап. Визначення профілю ОНП.

Профіль програми складається проектною групою як короткий документ, створений для представлення в усталеній формі загальної інформації про ОНП.

Визначення профілю полягає у визначенні мети ОНП (до двох речень), загальних та фахових програмних компетентностей, які повинні бути досягнуті в результаті навчання, кінцевих (програмних) результатів навчання з урахуванням положень Національної рамки кваліфікацій, вимог стандартів вищої освіти (за наявності) та встановлення необхідного обсягу ОНП у кредитах.

Програмні результати навчання – узгоджений набір 10–15 тверджень, які зазначають, що здобувач вищої освіти має знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення навчання за ОНП.

Набір програмних результатів навчання є однаковим для всіх здобувачів вищої освіти за ОНП певного рівня. Перелік програмних результатів навчання має корелюватися з визначеним переліком загальних і спеціальних (фахових) компетентностей.

Кореляція результатів навчання з програмними компетентностями перевіряється за допомогою матриці відповідності програмних компетентностей програмним результатам навчання за ОП.

Четвертий етап. Визначення змісту ОНП та розроблення навчального плану.

Визначення змісту ОНП охоплює такі етапи:

- складання переліку освітніх компонентів ОНП;
- обрання освітніх технологій і розроблення навчального плану;
- розроблення силабусів або програм навчальних дисциплін.

Визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання. Проектна група має погодити спосіб найкращого розвитку та оцінювання компетентностей і досягнення бажаних результатів навчання, а також передбачити різноманітні підходи до навчання, викладання та оцінювання.

Відповідно до профілю ОНП та переліку її освітніх компонентів, проектна група розробляє навчальний план ОНП.

При цьому слід враховувати, що обсяг аудиторної роботи здобувачів вищої освіти встановлюється в межах не менш ніж 40 % обсягу 1 кредиту (12 годин), решта обсягу призначається для їх самостійної роботи. Здобувачі освіти можуть подавати пропозиції (під час анкетування) та зауваження щодо змісту навчальних планів.

При проектуванні кадрового забезпечення ОНП проектна група має узгодити свої пропозиції щодо складу наукових працівників для викладання дисциплін, внесених у проєкт навчального плану, з науковими відділами, у яких працюють такі наукові працівники.

Силабуси або робочі програми навчальних дисциплін за завданнями проєктної групи розробляються науковими відділами згідно з вимогами розробленої ОНП.

Здобувачі освіти можуть подавати пропозиції (під час анкетування) та зауваження щодо змісту силабусів та програм навчальних дисциплін.

Силабус або програма навчальної дисципліни розробляється на термін дії навчального плану, за необхідності до неї можуть вноситись зміни.

Розглядаються та затверджуються силабуси та програми навчальних дисциплін Вченою радою Інституту.

На підставі силабусу або робочої програми навчальної дисципліни науковими відділами розробляється навчально-методичне забезпечення.

П'ятий етап. Розроблення системи оцінювання якості освітньої програми з метою її удосконалення.

За якість освітньої програми відповідальність несе проєктна група, а також наукові працівники, які її реалізують. З метою контролю за якістю освітніх програм та їх удосконалення проводяться різні процедури оцінювання та визнання якості ОНП.

Основними процедурами зовнішнього оцінювання та визнання якості ОНП є: акредитація ОНП (ОНП може не мати акредитації). За неакредитованою ОНП Інститут має

право на виготовлення і видачу власних документів про вищу освіту у порядку та за зразком, що визначені вченою радою Інституту (п. 6 ст. 7 ЗУ «Про вищу освіту»).

Основними процедурами внутрішньої оцінки якості ОНП є самообстеження освітньої програми, яке може проводитися як в межах процедур зовнішнього оцінювання якості (акредитації), так і з ініціативи гаранта освітньої програми з метою планових процедур контролю якості.

Внесення в ОНП змін, що відносяться до компетенції Вченої ради Інституту, затверджується на засіданні Вченої ради Інституту на підставі рекомендацій, наданих гарантом освітньої програми.

4.2. Затвердження ОНП.

Всі нові ОНП мають пройти єдиний порядок затвердження, що містить їх послідовний розгляд такими підрозділами:

- проектною групою, позитивне рішення якої є підставою для передачі матеріалів на засідання Вченої ради Інституту;

- Вченою радою Інституту, яка оцінює відповідність нової ОНП всім вимогам, що ставляться до освітніх програм, позитивне рішення якої є підставою для затвердження директором Інституту та введенням в дію відповідним наказом;

Перелік документів, необхідних для затвердження ОНП, що подаються на засідання Вченої ради Інституту:

- копія наказу директора Інституту про затвердження складу проектної групи;
- проект ОНП;
- графік навчального процесу;
- навчальний план підготовки фахівців;
- зовнішня рецензія провідного роботодавця галузі.

За результатами розгляду ОНП Вчена рада Інституту може прийняти рішення про її затвердження, направлення на доопрацювання або про відмову у затвердженні.

Навчальний план підготовки фахівців з вищою освітою затверджується рішенням Вченої ради Інституту і вводиться в дію наказом директора Інституту. Підпис директора скріплюється печаткою Інституту.

4.3. Акредитація ОНП.

Інститут надає Національному агентству із забезпечення якості вищої освіти освітню програму, письмову заяву та документи, що підтверджують відповідність його освітньої діяльності стандартам вищої освіти (за наявності) за відповідною спеціальністю.

Сертифікат підтверджує відповідність освітньої програми за певною спеціальністю та рівнем вищої освіти стандартам вищої освіти і дає право на видачу документа про вищу освіту державного зразка за акредитованою освітньою програмою.

В Україні визнаються сертифікати про акредитацію освітніх програм, виданих іноземними акредитаційними агентствами чи агентствами забезпечення якості вищої освіти, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України.

4.4. Закриття ОНП.

Освітня програма може бути вилучена з переліку ОНП, реалізуються в Інституті, за таких умов:

- з ініціативи Інституту (за поданням приймальної комісії), у разі відсутності набору здобувачів вищої освіти на навчання за ОП протягом 2 років;

- з ініціативи Інституту, якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішньої або внутрішньої оцінки якості освітньої програми отримано висновки про її низьку якість.

Рішення про вилучення освітньої програми з числа ОНП, що реалізуються в Інституті, приймає Вчена рада Інституту.

5. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

5.1. Порядок реалізації ОНП.

Порядок реалізації ОНП визначається Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті історії України НАН України. Для планування освітнього процесу складається робочий навчальний план за кожною ОНП. У робочому навчальному плані обумовлюються щорічні особливості організації освітнього процесу для кожної ОНП та зміст вибіркового компонента (циклу дисциплін за вільним вибором здобувачів вищої освіти).

5.2. Управління ОНП.

Управління освітньою-науковою програмою здійснюється на адміністративному та академічному рівнях.

До функцій адміністративного управління ОНП відносяться:

- організація та управління матеріально-технічним і інфраструктурним забезпеченням;

- інформаційне та навчально-методичне забезпечення в частині надання доступу до інформаційних, бібліотечних та інших загальних ресурсів;

- профорієнтаційна робота з потенційними вступниками;
- взаємодія з випускниками, роботодавцями тощо;
- рекомендації щодо складу екзаменаційних комісій;
- організація проведення самообстеження ОНП.

Академічне управління ОНП здійснює гарант освітньої програми. Завданнями академічного управління ОНП є:

- організація колегіального розроблення ОНП (профілю, навчальних планів, матриць відповідностей, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, включаючи програми навчальних дисциплін (модулів), науково-дослідних семінарів, практик тощо);

- здійснення контролю за якістю роботи наукових працівників, які забезпечують реалізацію ОНП;

- аналіз і впровадження кращого досвіду світової та вітчизняної вищої освіти у зміст і технологію реалізації ОНП;

- взаємодія з науково-дослідними установами Національної академії наук України з питань проектної, дослідницької роботи здобувачів вищої освіти;

- виявлення здобувачів вищої освіти, схильних до академічної кар'єри, і організація роботи з ними;

- взаємодія з роботодавцями та випускниками для уточнення вимог до компетентностей випускника і оцінки обраних технологій реалізації ОНП і якості підготовки фахівців;

- підготовка ОНП до процедур оцінки якості.

5.3. Моніторинг освітньої програми.

Моніторинг освітньої програми здійснюється з метою визначення того, чи є призначення кредитів, означені результати навчання та розраховане навчальне навантаження досяжними, реалістичними та адекватними. Моніторинг здійснюється, як правило, проектною групою. До здійснення моніторингу можуть долучатися експерти: наукові працівники, професіонали практики, здобувачі вищої освіти. Суттєвим елементом для перевірки та перегляду призначення кредитів є зворотний зв'язок із зацікавленими сторонами. Проектна група має інформувати здобувачів вищої освіти і наукових працівників про мету моніторингу та спосіб його здійснення, щоб забезпечити точність та високий відсоток наданих відповідей.

Моніторинг може проводитися у різний спосіб - анкетування, опитування, інтерв'ювання (у тому числі здобувачів вищої освіти та випускників з метою аналізу їх

власного досвіду), моніторинг досягнутих результатів, оцінювання ОНП на відповідність критеріям забезпечення якості освітніх програм тощо.

Анкета освітньої програми складається з основних критеріїв забезпечення якості. Кожний критерій оцінюється за рівнями: задовольняє, частково задовольняє, не задовольняє. Для формулювання висновку за результатами моніторингу освітньої програми використовується дворівнева шкала:

- висока якість – освітня програма має високий рівень досягнення результатів;
- неналежна якість – освітня програма має серйозні недоліки.

5.4. Основні критерії забезпечення якості ОНП.

Вимоги до ОНП та програмних результатів навчання:

- реалізується відповідно до плану розвитку та Статуту Інституту;
- враховує потреби ринку праці;
- методи і форми навчання, у т.ч. обсяги самостійної роботи здобувачів вищої освіти та навчально-педагогічної практики, сприяють досягненню мети і програмним результатам освітньої-наукової програми;
- мета і результати навчання за освітньою програмою мають відповідати вимогам і тенденціям законодавства;
- наукові працівники, які реалізують освітню програму, мають відповідний рівень викладацької компетентності;
- наукові працівники, які реалізують освітню програму, беруть участь у наукових дослідженнях;
- наукові працівники, які реалізують освітню програму, співпрацюють із зацікавленими особами поза межами Інституту;
- система консультування здобувачів вищої освіти (щодо навчання, наукових досліджень тощо) є ефективною;
- оцінка результатів навчання включає в себе зворотний зв'язок здобувачів вищої освіти, який підтримує їх розвиток;
- здобувачі вищої освіти беруть участь у програмах мобільності (національної і міжнародної);
- здобувачі вищої освіти залучені у процес прийняття рішень на різних інституційних рівнях.

5.5. Перегляд освітніх програм.

Перегляд освітніх програм з метою їх удосконалення здійснюється шляхом оновлення або модернізації. ОНП може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів, крім мети і програмних результатів навчання.

Підставою для оновлення ОНП можуть бути:

- ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми та/або Вченої ради і/або наукових працівників, які її реалізують;
- результати оцінювання якості;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації ОНП.

Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОНП (навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик і т.п.).

Навчальні плани підлягають моніторингу та періодичному перегляду (не рідше одного разу за повний курс навчання за ОНП).

Підставою для розробки нових навчальних планів є:

- затвердження Кабінетом Міністрів України нового переліку спеціальностей або внесення змін до чинного переліку;
- затвердження нових стандартів вищої освіти;
- внесення змін до обов'язкових компонентів ОНП (за рішенням Вченої ради Інституту);
- внесення змін до вибіркового компонентів ОНП (за рішенням Вченої ради Інституту).

Модернізація освітньої програми має на меті більш значну зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж при плановому оновленні, і може стосуватися також мети (місії), програмних навчальних результатів. Зміна виду освітньої програми також відноситься до її удосконалення.

Модернізація ОНП може проводитися з:

- ініціативи керівництва Інституту в разі незадовільних висновків про її якість в результаті самообстеження або аналізу динаміки набору здобувачів вищої освіти;
- ініціативи гаранта освітньої програми та / або Вченої ради за відсутності набору вступників на навчання;
- ініціативи проєктної групи з метою врахування змін, що відбулися в науковому професійному полі, в яких реалізується ОНП, а також змін ринку освітніх послуг або ринку праці;
- наявності висновків про недостатньо високу якість за результатами різних процедур оцінки якості ОП.

Повторне затвердження ОНП відбувається з ініціативи проектної групи, що реалізує ОНП, у разі її значного оновлення. Значним вважається оновлення складу ОНП (складу дисциплін та їх обсягу в кредитах) більше, ніж на 50 %.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Відомості про ОНП розміщуються на сайті Інституту. Відповідальним за формування і зберігання паперових версій ОНП є її гарант.

Відповідальними за повноту й своєчасність розміщення інформації про ОНП на сайті Інституту є співробітники, призначені на виконання цієї роботи.

Інформація про ОНП вноситься до ЄДЕБО в електронному вигляді.